

แผนกิจกรรมการศึกษา

ชุดวิชา 82715 สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร
Seminar in City and Metropolitan Politics

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ภาคการศึกษาที่ 2/2567

คำนำ

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในระบบทางไกล มีลักษณะที่แตกต่างจากการศึกษาในระดับปริญญาตรีหลายประการ ประการที่สำคัญคือ นักศึกษาจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเกือบตลอดเวลา และจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ทุกครั้ง แผนกกิจกรรมการศึกษาในแต่ละชุดวิชาซึ่งแจกให้นักศึกษาทุกภาคการเรียนจึงเป็นเอกสารที่สำคัญมาก เนื่องจากเป็นเอกสารที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับงานที่นักศึกษาต้องทำกิจกรรมที่นักศึกษาต้องปฏิบัติในการสัมมนาเสริม และรวมถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในการศึกษาชุดวิชา

แผนกกิจกรรมการศึกษา ชุดวิชา 82715 สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร ฉบับนี้ คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาได้จัดทำขึ้น เพื่อเป็นกรอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในการสัมมนาเสริม และนักศึกษาต้องปฏิบัติตามกิจกรรมต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในแผนกกิจกรรมการศึกษาอย่างครบถ้วน หากนักศึกษามีข้อเสนอแนะใดๆ สำหรับปรับปรุงแผนกกิจกรรมการศึกษาในภาคการศึกษาต่อไป ขอได้โปรดแจ้งให้คณะกรรมการทราบด้วย

คณะกรรมการบริหารชุดวิชา
สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
สารบัญ	3
ปฏิทินการศึกษา	4
รายละเอียดชุดวิชา	5
สื่อการศึกษาประจำชุดวิชา	6
วิธีการศึกษาชุดวิชา	7
งานที่กำหนดให้ทำ	8
กำหนดการสัมมนาเสริม	9
รูปแบบการจัดทำรายงาน	10
การประเมินผลการศึกษา	11
แบบสอบถาม	12

ปฏิทินการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 2/2567

วันที่	กิจกรรม
19 -20 เมษายน 2568	สัมมนาเข้ม
14 – 15 มิถุนายน 2568	สัมมนาเสริม ครั้งที่ 1
5 – 6 กรกฎาคม 2568	สัมมนาเสริม ครั้งที่ 2
2 – 3 สิงหาคม 2568	สอบปลายภาค

หมายเหตุ * วันสัมมนาอาจมีการเปลี่ยนแปลง สามารถดูได้จากเว็บไซต์และเฟซบุ๊กสาขาวิชารัฐศาสตร์

(<http://www.stou.ac.th/Schoolnew/polsci/page/Home.aspx>)

* หมายเหตุ

1. ในกรณีที่ท่านไม่สามารถเข้าร่วมสัมมนาได้ ให้ท่านทำบันทึกแจ้งต่อประธานกรรมการประจำสาขาวิชา
รัฐศาสตร์ ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ก่อนการสัมมนาในครั้งนั้น
2. การส่งรายงานให้เป็นไปตามแผนกิจกรรม

รายละเอียดชุดวิชา

1. คำอธิบายชุดวิชา

นำแนวคิดการเมืองการปกครองในนครและมหานคร มาเป็นกรอบการวิเคราะห์ประเด็นสัมมนา การเมืองการปกครองในนครและมหานคร ร่วมสมัย และถกแถลงเพื่อแสวงหาทางออกที่เหมาะสมและ การศึกษาดูงานนครและมหานคร

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำประเด็นสำคัญทางการเมืองการปกครองในนครและมหานคร มาวิเคราะห์ และถกแถลง ศึกษา

2. เพื่อให้ศึกษานำแนวคิดทางการเมืองการปกครองในนครและมหานคร มาเป็นกรอบในการ วิเคราะห์การเมืองการปกครองในนครและมหานคร ในประเด็นสำคัญๆ

3. รายชื่อหน่วยการสอน

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	ผู้เขียน/วิธีดำเนินการ
1	ขอบข่ายและแนวคิดการเมืองการปกครองในนครและมหานคร	ผศ.ดร.พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์
2	ความหมายและความสำคัญของการเมืองการปกครองในนครและมหานคร	รศ.ดร.ยุทธพร อิศรชัย
3	ความเป็นเมืองในนครและมหานคร	รศ.ดร.ธนศักดิ์ สายจำปา
4	รูปแบบการบริหารจัดการเมืองในต่างประเทศและในประเทศไทย	ผศ.ดร.วรวัลลัญช์ วัฒนเดชไพศาล
5	ทิศทางและอนาคตของการเมืองการปกครองในนครและมหานคร	รศ.ดร.ธโรธร ตู่ทองคำ
6	โครงสร้างพื้นฐาน การจราจร พลังงาน และที่อยู่อาศัยในนครและมหานคร	
7	ผังเมืองในนครและมหานคร	
8	การเงิน การคลัง การงบประมาณในนครและมหานคร	
9	การจัดการสิ่งแวดล้อม ขยะ และภัยพิบัติในนครและมหานคร	
10	วัฒนธรรมในนครและมหานคร	
11	ความยากจน เศรษฐกิจไม่เป็นทางการและความมั่นคงของมนุษย์ในการ พัฒนาเมือง	ประเด็นการสัมมนา
12	ความขัดแย้งและขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในระดับเมือง	
13	การก่อการร้ายและอาชญากรรมในนครและมหานคร	
14	เพศสภาพในนครและมหานคร	
15	เมืองกับเทคโนโลยี	

สื่อการศึกษาประจำชุดวิชา

82715 สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร ประกอบด้วย

1. แผนกิจกรรม

แผนกิจกรรมเป็นคู่มือในการศึกษาและทำกิจกรรมของนักศึกษาในการศึกษาชุดวิชานี้ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ทั้งของนักศึกษา คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา และคณาจารย์ผู้สอน

2. แนวการศึกษา แนวการศึกษาประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน

ส่วนที่ 2 สรุปสาระสังเขปหรือประเด็นหลักของแต่ละเรื่องหรือเสนอปัญหาเพื่อให้นักศึกษาได้คิดกำหนดกิจกรรมให้ทำ และเสนอแนะแนวทางให้นักศึกษาได้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการ เช่น เอกสาร ตำรา บทความ หรือสื่ออื่น ๆ

ส่วนที่ 3 แนวตอบกิจกรรมและเฉลยคำตอบแบบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน

3. หนังสือและเอกสารประกอบชุดวิชา

ชุดวิชาสัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร ไม่มีการผลิตประมวลสาระชุดวิชาแต่ใช้วิธีการจัดหาหนังสือจากแหล่งภายนอก และบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมหน่วยการศึกษาทั้ง 15 หน่วย ในลักษณะของประเด็นการศึกษา แต่ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องมีการศึกษาและค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่มีอยู่ในบรรณานุกรมหรือเอกสารแนะนำเพิ่มเติมที่อยู่ตอนท้ายของแนวการศึกษาในแต่ละหน่วย โดยรายชื่อหนังสือและบทความที่ใช้ประกอบชุดวิชาที่จัดเตรียมให้นักศึกษาได้แก่

3.1 เมืองกินคน ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์

3.2 Urbanization เมื่อ “เมือง” กลายเป็นโจทย์ของการบริหารจัดการท้องถิ่นสมัยใหม่ ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทัย ก๊กผล (นักศึกษาสามารถศึกษาได้ผ่านจากเว็บไซต์ของสถาบันพระปกเกล้า)

งานที่กำหนดให้ทำ

การศึกษาชุดวิชา 82715 สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมการสัมมนาเข้ม จำนวน 1 ครั้ง และสัมมนาเสริมแบบเผชิญหน้า จำนวน 2 ครั้ง ตามวันที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสัมมนาเข้ม (20 คะแนน)

1.1 ให้ศึกษารายละเอียดเนื้อหาชุดวิชาจากหนังสือประกอบชุดวิชา พร้อมสรุปประเด็นเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้ารับการสัมมนาเข้ม

1.2 เข้ารับการสัมมนาเข้มตามวันที่กำหนด และสรุปประเด็นเนื้อหาการบรรยายของวิทยากร ที่มาให้ความรู้ จำนวน 2 ท่าน ท่านละ 3 – 5 หน้า

กำหนดวันสัมมนาเข้ม วันที่ 19 -20 เมษายน 2568 ออนไลน์ผ่านโปรแกรม

Microsoft teams

2. การสัมมนาเสริมครั้งที่ 1 (20 คะแนน)

2.1 ให้นักศึกษาอธิบายความหมายและความสำคัญของการเมืองการปกครองในนครและมหานคร ทั้งในแง่พัฒนาการ และรูปแบบของเมือง

2.2 ให้นักศึกษาอธิบายกระบวนการเกิดความเป็นเมือง (Urbanization) ในแง่ภูมิศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และโลกาภิวัตน์ ว่ามีความสัมพันธ์กับการเมืองการปกครองในนครและมหานคร อย่างไร

2.3 ให้นักศึกษานำประเด็นที่จัดเตรียมมาทำการอภิปราย และถกแถลง รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างการสัมมนา

โดยให้จัดทำเป็นรายงาน จำนวนไม่เกิน 15 หน้า กระดาษ A 4 พร้อมอ้างอิงเอกสาร

ทางวิชาการ

กำหนดการส่งรายงาน ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วัน ก่อนมีการสัมมนาเสริม โดยส่งผ่าน

ในห้องเรียนกลุ่มย่อยในโปรแกรม Microsoft teams

กำหนดวันสัมมนาเสริม ครั้งที่ 1 วันที่ 14 – 15 มิถุนายน 2568 ออนไลน์ผ่านโปรแกรม

Microsoft teams

3. การสัมมนาเสริมครั้งที่ 2 (20 คะแนน)

3.1 ให้นักศึกษาจัดเตรียมเนื้อหาเพื่อถกแถลงในประเด็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในนครและมหานครที่ท่านสนใจ โดยจัดทำเป็นรายงานตามหัวข้อซึ่งนักศึกษาเลือกคนละ 5 ประเด็น จากประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) ที่อยู่อาศัย
- 2) โครงสร้างพื้นฐานสำคัญของเมือง
- 3) การจราจร
- 4) พลังงาน
- 5) ผังเมือง
- 6) การเงิน การคลัง งบประมาณ ภาษี ทุนและความร่วมมือของเมือง
- 7) สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ การจัดการขยะ
- 8) การสาธารณสุข

- 9) พหุวัฒนธรรม ชุมชนเมืองเก่า-ใหม่ ศาสนา
- 10) ความยากจน เศรษฐกิจนอกระบบ ความเหลื่อมล้ำ แรงงาน คนต่างด้าว ความมั่นคงในการพัฒนา
- 11) ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม การจัดการความขัดแย้ง
- 12) การก่อการร้าย อาชญากรรม
- 13) เพศสภาวะ
- 14) เมืองกับเทคโนโลยี นวัตกรรม Smart City Big Data

เมื่อนักศึกษาเลือกประเด็นได้ 5 ประเด็นแล้ว ให้วิเคราะห์ตามแนวทางต่อไปนี้

1. ปัญหาสำคัญของประเด็นที่ท่านนำมาถกแถลง
2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ท่านนำมาถกแถลง
3. แนวทางการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะในประเด็นที่ท่านนำมาถกแถลง

ทั้งนี้ ประเด็นที่เลือกมาจะเป็นกรณีของต่างประเทศหรือประเทศไทยก็ได้ หรือจะใช้ทั้งสองกรณีเพื่อให้เห็นความเหมือน ความต่าง ในเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบก็ได้

โดยให้จัดทำเล่มรายงาน จำนวนไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ A 4 พร้อมอ้างอิงเอกสารทางวิชาการ

3.2 ให้นักศึกษานำประเด็นที่จัดเตรียมมาทำการอภิปราย และถกแถลง รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างการสัมมนา

กำหนดการส่งรายงาน ล่วงหน้าอย่างน้อย 2 วันก่อนมีการสัมมนาเสริมครั้งที่ 2

โดยส่งผ่านในห้องเรียนกลุ่มย่อยในโปรแกรม Microsoft teams

กำหนดวันสัมมนาเสริม ครั้งที่ 2 วันที่ 5 – 6 กรกฎาคม 2568

หมายเหตุ : การจัดทำรายงานทุกฉบับต้องมีการเขียนอ้างอิงไม่น้อยกว่า 10 แห่ง และมีบรรณานุกรมไม่น้อยกว่า 5 เล่ม โดยจัดทำตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ด้วย (สามารถดูรูปแบบการอ้างอิงในคู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช)

การจัดทำ และนำเสนอรายงาน

1. การจัดทำรายงานทุกฉบับให้นักศึกษานำส่งไฟล์รายงานส่งผ่านระบบออนไลน์ ในโปรแกรม Microsoft teams
2. การนำเสนอรายงาน นักศึกษาจัดทำ power point เนื้อหาสาระรายงานที่ต้องมีการนำเสนอต่ออาจารย์ประจำกลุ่ม ระยะเวลาการนำเสนอไม่เกิน 10 - 15 นาที / คน

การสัมมนาเสริม

การสัมมนาเสริมเป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร นักศึกษาทุกคนที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 82715 สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนกิจกรรมการศึกษา

1. กำหนดการสัมมนาเข้ม และสัมมนาเสริม

ชุดวิชา 82715 สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร ได้กำหนดการสัมมนาเสริมในภาคการศึกษาที่ 2/2567 ดังนี้

การสัมมนาเข้ม

วันเสาร์ที่ 19 เมษายน 2568

08.30 – 09.00 น.	- พิธีเปิด – ชี้แจง
09.00 – 12.00 น.	- บรรยายพิเศษ
12.00 – 13.00 น.	- พักรกลางวัน
13.00 – 19.30 น.	- เข้าห้องสัมมนาย่อยนำเสนอรายงานฉบับที่ 1

วันอาทิตย์ที่ 20 เมษายน 2568

09.00 – 12.00 น.	- เข้าห้องสัมมนาย่อยนำเสนอรายงานฉบับที่ 1
12.00 – 13.00 น.	- พักรกลางวัน
13.00 – 19.30 น.	- เข้าห้องสัมมนาย่อยนำเสนอรายงานฉบับที่ 1

สัมมนาเสริม ครั้งที่ 1

วันที่ 14 – 15 มิถุนายน 2568

09.00 – 12.00 น.	การสรุปเนื้อหาชุดวิชา
12.00 – 13.00 น.	พักรกลางวัน
13.00 – 16.00 น.	เข้าห้องสัมมนาย่อยนำเสนอรายงานฉบับที่ 2

สัมมนาเสริม ครั้งที่ 2

วันที่ 5 – 6 กรกฎาคม 2568

09.00 – 12.00 น.	การสรุปเนื้อหาชุดวิชา
12.00 – 13.00 น.	พักรกลางวัน
13.00 – 16.00 น.	เข้าห้องสัมมนาย่อยนำเสนอรายงานฉบับที่ 3

รูปแบบการจัดทำรายงาน

รายงานที่จัดทำควรพิมพ์ในกระดาษ A4 โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ พิมพ์ด้วยตัวอักษร TH SarabunPSI ขนาด 16 pt.

องค์ประกอบของรายงาน ประกอบด้วย ปกหน้า คำนำ สารบัญ เนื้อหา บทสรุป เชิงอรรถ บรรณานุกรม

ตัวอย่างการจัดพิมพ์ปรายงาน

<p>รายงานฉบับที่.....</p> <p>ชุดวิชา 82715 สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร</p> <p>เรื่อง.....</p> <p>โดย</p> <p>รหัสนักศึกษา ชื่อ - นามสกุล</p> <p>.....</p> <p>เสนอ</p> <p>ชื่อวิทยากรประจำกลุ่ม</p> <p>.....</p> <p>หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการเมืองการปกครองท้องถิ่น</p> <p>สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช</p> <p>สัมมนาเสริมครั้งที่..... วันที่.....เดือน..... พ.ศ.</p> <p>ระบุสถานที่เข้ารับการสัมมนาเสริม</p> <p>.....</p>

การประเมินผลการศึกษา

การประเมินผลการศึกษาชุดวิชา 82715 สัมมนาการเมืองการปกครองในนครและมหานคร ประเมิน 2 ส่วน คือ ประเมินจากการเข้าร่วมสัมมนาเสริม และงานที่กำหนดให้ทำร้อยละ 60 และสอบไล่ ร้อยละ 40

ทั้งนี้ เนื่องจากชุดวิชาดังกล่าวเป็นชุดวิชาที่เน้นการสัมมนา อภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังนั้น การประเมินผลจะมุ่งเน้นตามวัตถุประสงค์ในประเด็นดังกล่าวเป็นหลัก ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาและเสนอความคิดเห็น จะได้คะแนนตามรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดคะแนน

การประเมินผลการศึกษา กำหนดสัดส่วนคะแนนดังนี้

1.1 รายงานชิ้นที่ 1 (สัมมนาเข้ม) 20 คะแนน

1.2 รายงานชิ้นที่ 2 (สัมมนาเสริม ครั้งที่ 1) 20 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินจากตัวบ่งชี้ต่อไปนี้

- ความครบถ้วนของเนื้อหาและข้อเท็จจริง 5 คะแนน
- เนื้อหาทางวิชาการของรายงาน 5 คะแนน
- การวิเคราะห์เปรียบเทียบนคร มหานครของต่างประเทศและไทย 10 คะแนน
(ต้องมีการอ้างอิงในข้อเท็จจริงและในเชิงวิชาการ)

1.3 รายงานชิ้นที่ 3 (สัมมนาเสริม ครั้งที่ 2) 20 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนประเมินจากตัวบ่งชี้ต่อไปนี้

- เนื้อหาทางวิชาการของรายงาน 5 คะแนน
- การวิเคราะห์ปัญหา ความชัดเจน และข้อเสนอแนะ 10 คะแนน
(ต้องมีการอ้างอิงในข้อเท็จจริงและในเชิงวิชาการ)
- วิธีการนำเสนอ การมีส่วนร่วมและอำนวยความสะดวก แก่กลุ่มของนักศึกษา 5 คะแนน

2. การสอบปลายภาค 40 คะแนน

หนังสืออ่านเพิ่มเติม

1. เอกสารประกอบการสอน วิชาการเมืองกับนโยบายการพัฒนาเมือง โดย ผศ.ดร.พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์
- 2 . Tanet Chareonmuang. 2006. *Thailand: a Late Decentralizing Country*. Chaing Mai. Urban Development Institute Foundation.
3. อภิวัฒน์ รัตนวราหะ. 2566. *นคราภิวัฒน์ไทย: ทางมา ทางไป ทางออก*. เชียงใหม่. แผนงานบูรณาการยุทธศาสตร์เป้าหมายด้านสังคม.